

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๘๒/๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างถนน
และโครงการวางท่อประปาบาดาล

ผู้อุทธรณ์ : นายนนท์ณรงค์กรณ์ ทิพชลอวรรณ
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบลยายชา จังหวัดนครปฐม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ รวม ๒ ฉบับ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

รายการที่ ๑ สำเนาแบบแปลน ใบอนุญาตต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตก่อสร้างถนน หมู่ที่ ๑ ช้างบ้านนางวิไล

รายการที่ ๒ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการวางท่อประปาบาดาล หมู่ที่ ๖ ตำบลยายชา ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

(๑) อุปกรณ์ตัวใดบ้างในโครงการนี้ที่ต้องมี มอก. หรือต้องมีลักษณะพิเศษที่ต่างจากอุปกรณ์ปกติทั่วไป โดยให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร

(๒) อุปกรณ์ใดบ้างที่ไม่มีราคากลาง และเมื่อไม่มีราคากลางได้สอบราคาจากที่ใด โดยให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร

(๓) อุปกรณ์ใดบ้างที่มีราคากลางกำกับไว้ เป็นราคากลางของหน่วยงานใด โดยให้ชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร

(๔) แบบพิมพ์เขียวตัวจริงที่ใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อใช้ในการตรวจสอบระยะทางจริงในการวางท่อ PE และอุปกรณ์

(๕) แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบล่วงหน้าก่อนการดำเนินการเปิดซองประมูลหนึ่งวัน เพื่อจะได้ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชา เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินการ

(๖) แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบล่วงหน้าก่อนวันประมูลหนึ่งวัน เพื่อที่จะได้ร่วมตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชา เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๒ /๒๕๕๗

(๓) แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบล่วงหน้าก่อนวันเริ่มดำเนินการหนึ่งวัน เพื่อจะได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมาว่าถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์หรือไม่ เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินการของผู้รับเหมาและองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา

องค์การบริหารส่วนตำบลยายชามีหนังสือ ที่ นฐ ๗๒๔๐๑/๖๘๗ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่า เรื่องอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีก่อสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ประกอบกับข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลข่าวสารทางวิศวกรรมที่มีรายการคำนวณซึ่งวิศวกรผู้ออกแบบต้องใช้วิชาความรู้ในการสร้างสรรค์จัดทำขึ้น การเปิดเผยจะเป็นการรुक้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ นั้นองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาชี้แจงสรุปว่าได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการซึ่งผู้อุทธรณ์สามารถสืบค้นการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างได้จาก www.price.moc.go.th ส่วนการจัดหาพัสดุนั้นได้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๓๕ ผู้อุทธรณ์สามารถติดตามการดำเนินการได้จากเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชา หรือเว็บไซต์ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (E-GP) ได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ผู้อุทธรณ์สามารถตรวจสอบควบคุมการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชาผ่านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา แต่องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณา ผู้อุทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า กรณีการขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เนื่องจากบริษัทผู้ดำเนินการหมู่บ้านจัดสรรได้ขออนุญาตก่อสร้างถนนทางเข้าหมู่บ้านจัดสรรขนาดกว้าง ๘ เมตร โดยจะสร้างบนทางเดินสาธารณะเดิมซึ่งกว้าง ๔ เมตรและอีกส่วนหนึ่งจะสร้างบนที่ดิน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๒ /๒๕๕๗

ของบริษัทกว้าง ๔ เมตร แล้วอุทธรณ์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลยายชา แต่มีประชาชนร้องเรียนว่าเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอนุญาตให้บริษัททำการก่อสร้างถนนแล้วบริษัทไม่ได้สร้างถนนบนที่ดินของบริษัทแต่อย่างใด โดยบริษัทสร้างถนนบนพื้นที่ของทางเดินสาธารณะเดิมแล้วรुक้าเข้าไปในพื้นที่ของคลองสาธารณะ ผู้อุทธรณ์ตรวจสอบในเบื้องต้นแล้วน่าจะเชื่อว่าถนนดังกล่าวรุกล้ำคลองสาธารณะจริง เนื่องจากปัจจุบันคลองสาธารณะนั้นมีขนาดความกว้างน้อยกว่าเดิมมาก ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เพื่อตรวจสอบการก่อสร้างถนนดังกล่าว

กรณีการขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาได้เสนอโครงการวางท่อประปาบาดาลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา โดยได้มีการนัดประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอย่างไม่เป็นทางการเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการรวมทั้งแจ้งราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ช่างขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชาไปสำรวจราคาในท้องตลาดด้วย แต่ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอย่างเป็นทางการ ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชากลับแจ้งราคาวัสดุอุปกรณ์บางรายการสูงกว่าเดิม ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการสูงขึ้นมาก ผู้อุทธรณ์ได้สำรวจราคาวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวในท้องตลาดแล้วพบว่ามืราคาต่ำกว่าที่ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชาเสนอ ผู้อุทธรณ์จึงต้องการข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เพื่อตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาได้ให้เอกสารแผนผังแบบการก่อสร้างคร่าวๆ แก่ผู้อุทธรณ์ แต่ยังไม่ได้ให้แบบพิมพ์เขียวแก่ผู้อุทธรณ์

ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาชี้แจงสรุปว่า กรณีการขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ นั้นสืบเนื่องจากบริษัทผู้ดำเนินโครงการหมู่บ้านจัดสรรได้ขออนุญาตก่อสร้างถนนทางเข้าหมู่บ้านจัดสรร โดยสร้างบนทางสาธารณะซึ่งเดิมเป็นคันดินกว้าง ๔ เมตร และสร้างบนที่ดินของบริษัทกว้าง ๔ เมตร รวมความกว้าง ๘ เมตร แล้วอุทธรณ์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาเป็นผู้ดูแล เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอนุญาตแล้วบริษัทได้ดำเนินการก่อสร้างโดยทำเขื่อนกันดินไหลลงไปในคลองด้วย แต่ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนว่าบริษัทก่อสร้างถนนโดยรुक้าคลองสาธารณะและถมดินลงไปในคลองสาธารณะด้วย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ซึ่งจากการตรวจสอบเบื้องต้นพบว่าบริษัทไม่ได้ก่อสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะแต่อย่างใด ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ได้แก่หนังสือขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชาถึงบริษัทแจ้งอนุญาตให้ทำการก่อสร้างถนนและแบบแปลนการก่อสร้างถนนดังกล่าว เหตุที่องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพราะอยู่ระหว่างการตรวจสอบ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๒ /๒๕๕๗

ข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน การเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับแบบแปลนการก่อสร้างถนนนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารทางวิศวกรรมซึ่งวิศวกรเป็นผู้ออกแบบสร้างสรรค์ขึ้น การเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

กรณีการขอข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ นั้นสืบเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาได้ขออนุมัติดำเนินโครงการวางท่อประปาบาดาลจำนวน ๓ หมู่บ้าน ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา โดยนัดประชุมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอย่างไม่เป็นทางการก่อนเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในเบื้องต้น แต่ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาอย่างเป็นทางการนั้นที่ประชุมอนุมัติให้ดำเนินโครงการเพียง ๒ หมู่บ้าน อีกหนึ่งหมู่บ้านไม่อนุมัติให้ดำเนินโครงการอ้างว่าราคาวัสดุอุปกรณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาเสนอนั้นมีราคาสูงกว่าราคาตามร้านขายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาไปสำรวจ ทั้งนี้ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ (๔) นั้นองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาไม่มี เนื่องจากปัจจุบันยังไม่ได้เริ่มดำเนินโครงการแต่อย่างใด เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการวางท่อประปาบาดาลที่มีในปัจจุบันได้แก่ แบบประเมินราคา BOQ ซึ่งให้ผู้อุทธรณ์แล้วในระหว่างการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยายชา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ได้แก่หนังสือขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชาถึงบริษัทแจ้งอนุญาตให้ทำการก่อสร้างถนนและแบบแปลนการก่อสร้างถนนนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานตามปกติขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชา แม้ปัจจุบันจะอยู่ระหว่างการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลข่าวสารแล้วเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ส่วนแบบแปลนการก่อสร้างถนนนั้นเป็นแบบแปลนสำหรับใช้ก่อสร้างถนนสาธารณะและผู้อุทธรณ์ต้องการข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบว่าการก่อสร้างถนนนั้นรุกรานสาธารณะหรือไม่อันเป็นการรักษาประโยชน์สาธารณะ การเปิดเผยจึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรแต่อย่างใด ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ (๔) นั้น ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลยายชาชี้แจงว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว กรณีนี้ไม่ใช่คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะกรรมการฯ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อว่าเป็นความจริงต้องใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) นั้นเป็นกรณีผู้อุทธรณ์ถามแล้วให้องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาตอบชี้แจง ไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะกรรมการฯ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘๒ /๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบลยายชาเปิดเผยโดยให้สำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ แก่ผู้อุทธรณ์ และยกอุทธรณ์รายการที่ ๒

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗